

системи необхідно у цих двох вимірах та з урахуванням зарубіжного досвіду. З цією метою слід сконцентрувати увагу на формуванні цілісної системи напрямів і методів пенсійного страхування, яка б сприяла впровадженню трирівневої пенсійної системи та поліпшенню її адміністрування, виконанню завдань з наповнення бюджету Пенсійного фонду, а також зменшенню навантаження на розподільну систему шляхом розвитку додаткових механізмів пенсійного забезпечення. Ці завдання є спільними як для Пенсійного фонду, органів влади, так і платників страхових внесків. Тож від узгодженості їх роботи залежатиме соціальна стабільність, матеріальний добробут людей та в цілому майбутній розвиток національної економіки.

1. Воробйов Ю.М. Аналіз стану державного пенсійного страхування в Україні / Ю.М. Воробйов // Науковий вісник: фінанси, банки, інвестиції. – 2009. – № 3 (4). – С. 6-13.
2. Державна служба статистики України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Аналітично-дорадчий центр Блакитної стрічки. Демографічні та фінансові передумови пенсійної реформи в Україні: прогноз – 2050: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://brc.undp.org.ua>

МАЛИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ

Бездітко О.С.

Науковий керівник – Соболєва Г.Г., канд. екон. наук, доцент

У процесі становлення сучасної соціально орієнтованої економіки розвиток та підтримка малого підприємництва є надзвичайно важливим завданням. Але на шляху їх відкриття та розвитку є багато перепон як економічних і соціальних, так і із законодавства України, саме тому ця тема є надзвичайно актуальною. Проблеми малого підприємництва досліджують сучасні вітчизняні науковці, зокрема В. Бодров, Л. Воротіна, М. Дем'яненко, А. Кисельов, Кужель, І. Кузнецова, Савлук, А. Чухно, але ця тема залишається недостатньо розкритою.

Підприємства малого бізнесу виробляють 50-60% ВВП, забезпечують великою кількістю робочих місць, дають надходження коштів до бюджету країни, шляхом сплати податків. Сучасний стан підприємств малого бізнесу в Україні свідчить про те, що держава не розуміє значущість розвитку даного сектору під час подолання фінансово-економічної кризи в країні. Незважаючи на легкість відкриття даного бізнесу, підприємці одразу ж зустрічаються з неефективною системою державної влади та управління, що призводить до тіньової економіки.

Аналізуючи досвід промислово розвинутих країн світу (США, Італія, Японія, Великобританія, Німеччина, Франція), можна помітити важливу роль малого та середнього бізнесу. Саме на малий припадає до 90-95% усіх підприємств, 50-60% виробництва валового національного продукту, він виступає роботодавцем для більш ніж 50% працездатного населення. Разом з тим, малий бізнес має певні риси, які суттєво відрізняють його від підприємництва більшості зарубіжних країн, а саме:

- низький рівень технічної озброєності при значному інноваційному потенціалі;
- низький управлінський рівень, бракує знань, досвіду та культури ринкових відносин;
- прагнення до максимальної самостійності (більшість зарубіжних малих підприємств працює за умов франчайзингу, субпідряду тощо);
- поєднання в межах одного малого підприємства декількох видів діяльності, неможливість в більшості випадків орієнтуватися на однопродуктову модель розвитку;
- відсутність системи самоорганізації та недостатня інфраструктура підтримки малого підприємництва;
- відсутність повної і вірогідної інформації про стан та кон'юнктуру ринку, низький рівень консультаційних послуг та спеціальних освітніх програм;
- практична відсутність державної фінансово-кредитної підтримки;
- недовіра західних партнерів та негативне психологічне ставлення населення до підприємців [1].

Слід також зазначити, що у зв'язку із економічно нестабільною ситуацією в країні, спостерігається зниження інвестиційної привабливості та внутрішнього попиту на товари.

Аналізуючи досвід більшості європейських країн, в Україні необхідно прийняти закон, в якому чітко будуть зазначені економічні, соціальні та правові засади підтримки малого бізнесу, а саме:

- створення спеціальних державних та приватних кредитних умов для відкриття малого підприємництва (кредити під 0%, або з більшим строком повернення грошових коштів);
- ввести методику прогнозування результатів господарської діяльності;
- введення податкових пільг, або податкових канікул;
- розроблення систему специфічного розвитку за умов державного фінансування та підтримки.

В результаті має відбутися процес знищення «тіньової» економіки, бо саме через інвестиції у малий та середній бізнес можливе залучення до обороту заощаджень населення, які є потенційними ресурсами «тіньових» операцій. Одночасно, цей процес сприятиме розвитку конкурентного середовища та розвитку збутової інфраструктури.

Отже, розвиток малого підприємництва є запорукою добробуту як населення, так і держави в цілому. Саме тому необхідними є підтримка та модернізація сучасної системи регулювання його діяльності. Зниження кількості стримуючих факторів розвитку малого бізнесу є необхідною передумовою стабільного розвитку в сучасних умовах становлення економіки України.

1. Місце і роль малого бізнесу: [Електрон. ресурс] // Аграрний сектор України. – Режим доступу: <http://agroua.net>.

ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Бородіна Є.О.

Науковий керівник – Соболєва Г.Г., канд. екон. наук, доцент

На сучасному етапі формування ринкових відносин все більш уваги приділяється проблемі адаптації підприємств в умовах жорсткої конкуренції. Конкуренція сприяє ефективному використанню потенціалу, також спонукає підприємства до вдосконалення власної діяльності. Тому питання конкурентоспроможності підприємства є досить актуальним в наш час.

Метою роботи є обґрунтування теоретико-методичних засад щодо підвищення конкурентоспроможності підприємств.

Вирішенням питань понять «конкуренція» та «конкурентоспроможність» займалися такі вчені як А. Маршал, Д. Рікардо, П. Самуельсон, А. Смітт, А. І Кредісов та багато інших.

Після аналізу трактування поняття «конкурентоспроможність» ми можемо запропонувати власне визначення: конкурентоспроможність – це здатність суб'єкта господарювання задовольняти потреби споживачів, а також витримувати конкуренцію утримувачи позицію на ринку серед конкурентів.

Більшість дослідників говорять про те, що конкурентоспроможність підприємства та конкурентоспроможність товару треба об'єднати між собою в одне ціле.

У сучасному економічному світі конкурентоспроможність підприємства визначається наступними факторами:

- якість продукції та послуг;